

Koordineringsenheten
mot menneskehandel

Nyhetsbrev fra KOM

juli - september 2024

Til KOMs samarbeidsaktører

Verdt å merke seg - Utviklingsarbeid i JD og beslutning om ny strategi

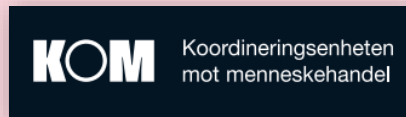
Utviklingsarbeid i JD

Vi orienterte i forrige nyhetsbrev at JD i 2024 har besluttet å videreføre et **strukturert utviklingsarbeid** for å oppnå en mer effektiv innsats på menneskehandelsfeltet, i tråd med internasjonale konvensjonsforpliktelser.

KOM deltar i utviklingsarbeidet ved hospitering i JD i gjeldende periode, og KOM-funksjonen ble midlertidig flyttet til JD 1. februar 2024. KOMs løpende publikasjoner opprettholdes i perioden, i tråd med tidligere format på politiet.no.

Utviklingsarbeidet ledes av Politiavdelingen i JD og skal gjennomføres i et **samarbeid** mellom departementer, direktorater og organisasjoner. Det skal utredes alternativer til gjeldende ansvarsforhold, organisering og finansiering av innsatsen mot menneskehandel. Utredningen skal bygge på anbefalinger fra GRETA og OSSE og tidligere gjennomførte utviklingsprosjekter.

Det er gjennomført en rekke samarbeidsmøter med bred deltakelse, som ledd i å planlegge utviklingsarbeidet.

Regjeringen skal utvikle en strategi mot menneskehandel

Regjering besluttet i juni å **utvikle en strategi mot menneskehandel**. se nyhetssak på regjeringen.no [her](#).

Formålet med strategien er å oppnå bedre samordning og koordinering av innsatsen, og å gi mer forutsigbar bistand til ofre for utnyttning. Det er behov for bedre strukturer knyttet til forebygging, avdekking av kriminaliteten, identifisering av ofre, bistand og beskyttelse til de som rammes og politiets innsats for å straffeforfølge bakpersoner.

Strategiarbeidet gjennomføres under ledelse av JD, i samarbeid med flere andre departementer. Arbeidet vil innebære samarbeid mellom ulike sektorer og aktører, inkludert offentlige etater, frivillige organisasjoner, og internasjonale aktører. Mål er å bekjempe menneskehandel på en helhetlig og effektiv måte.

Strategien legges frem våren 2025.

Du kan nå komme med innspill til strategien. Se [Invitasjon til innspill: Strategi mot menneskehandel](#). Fristen er 31. oktober 2024. Departementene innhenter innspill fra underliggende direktorater og etater.

KOMs hovedaktiviteter i juli-september

KOM publikasjoner

Veileder for identifisering av mulige ofre for menneskehandel, se [her](#).

Veilederen gir

- informasjon om begreper, indikatorer og ofres rettigheter
- råd om hvordan du kan tilrettelegge for identifisering og oppfølging
- en oversikt over hvilke aktører du skal henvise til for bistand og beskyttelse, eller som du kan få veiledning fra
- Veilederen oppdateres årlig og ligger ute som versjon for 2024.

Informasjonsbrosjyre til antatte ofre for menneskehandel, se [her](#).

Brosjyren gir informasjon om

- hva menneskehandel er
- hvilke rettigheter antatte ofre kan ha
- hvem du kan kontakte for mer informasjon, veiledning, bistand og beskyttelse

I oktober 2024 ferdigstilles et arbeid med oversettelse av veilederen og informasjonsbrosjyren til engelsk.

Verktøyet er utarbeidet etter innspill og i samarbeid med mange av KOMs samarbeidsaktører.

KOM publikasjoner

KOM utarbeider **oversikt over rettsavgjørelser om menneskehandel** (straffesaker, utlendingssaker og dommer fra EMD), se oppdatert oversikt for **31. august 2024** [her](#). Oversikten oppdateres tertialvis. Neste oppdatering per 31. desember 2024.

KOM utarbeider en **årlig tilstandsrapport** som gir en oversikt over den nasjonale situasjonen på menneskehandelsområdet. Rapporten for 2023 ble publisert i juni 2024, se "KOM tilstandsrapport 2023" [her](#).

Vi utarbeider **nyhetsbrev** til våre samarbeidsaktører fire ganger i året. Forrige nyhetsbrev fra KOM var for perioden april-juni 2024. Neste nyhetsbrev blir for perioden oktober-desember 2024. KOMs nyhetsbrev er tilgjengelige på politiet.no/menneskehandel.

Kontakt oss

På politiets nettsider om menneskehandel [her](#) finner du publikasjoner fra KOM. For innspill eller spørsmål, kontakt oss på KOM.pod@politiet.no.

KOMs hovedaktiviteter i juli-september

KOMs deltakelse i nasjonale fora, samarbeidsmøter og kompetanseheving

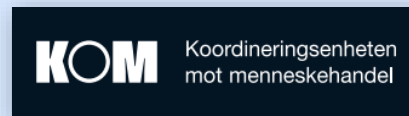
KOM deltok på digitalt møte 27. august i Politiets kompetansegruppe mot menneskehandel.

KOM deltok 11. september på frokostmøte om mindreårige ofre for menneskehandel, i regi av Bufdirs veiledningsfunksjon om menneskehandel. Tema var ungdom utnyttet til kriminalitet.

KOM deltok på ROSA seminar 17.-18. september.

KOM deltok og holdt innlegg 26. september på møteplass for samarbeidsaktører i Oslo på menneskehandelsfeltet, i regi av HTSO ved NAV Grünerløkka.

Viser for øvrig til side 2 om KOMs hovedaktiviteter i perioden knyttet til utviklingsarbeidet i JD.

Deltakelse i internasjonale fora

Sammen med JD, deltar KOM i Østersjørådets (CBSS) arbeidsgruppe Task Force against Trafficking in Human Beings (CBSS TF-THB).

KOM deltok på møte i arbeidsgruppen 13. september i Tallin. Møtet var det første under estisk formannskap for Østersjørådet, med et særlig fokus på revisjon av arbeidsgruppens strategi, se strategien for 2020-2025 [her](#). For mer informasjon om arbeidsgruppens aktiviteter, se [her](#).

KOM deltok også på en konferanse om menneskehandel i regi av det estiske formannskapet i CBSS 11.-12. september i Tallin: "Prevention of trafficking of human beings in the Baltic Sea, Eastern Europe and Central Asian regions".

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Perspektivmelding

Meld. St. 31 (2023-2024)
"Perspektivmeldingen 2024" ble lagt frem for Stortinget 9. august, se [her](#). Perspektivmeldingen fra Finansdepartementet drøfter langsiktige utfordringer i norsk økonomi.

Stortingsmelding om arbeidsmarkedspolitikken

Meld. St. 33 (2023-2024) "En forsterket arbeidslinje - flere i jobb og færre på trygd" ble lagt frem for Stortinget 6. september, se [her](#).

Meldingen fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) redegjør for arbeidsmarkedspolitikken og hvilken rolle den har i arbeidslinja. Regjeringen vil forsterke arbeidslinja ved å legge til rette for en mer aktiv politikk for å få flere i arbeid og færre på trygd.

Partnerdrapskommisjon

Regjeringen nedsatte 6. september en permanent partnerdrapskommisjon, se [her](#). Kommisjonen skal gjennomgå alle partnerdrap, for å avdekke systemsvikt, lære av feil og videreutvikle arbeidet med å forebygge partnervold og partnerdrap. Kommisjonen ledes av Lena Bendiksen, professor i rettsvitenskap, UiT Norges arktiske universitet.

Se [her](#) for gjennomført høring om forslaget til lov om statens kommisjon for partnerdrap.

Etablering av en slik kommisjon ble foreslått som tiltak av partnerdrapsutvalget i NOU 2020: 17 "Varslede drap? Partnerdrapsutvalgets utredning".

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Arbeidstilsynets virkemidler og forslag til nye hjemler i arbeidsmiljøloven på høring

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) sendte 2. juli på høringen gjennomgang av Arbeidstilsynets virkemidler og forslag til nye hjemler i arbeidsmiljøloven, se [her](#). Forslagene ses i sammenheng med arbeidet for å bekjempe arbeidslivskriminalitet og styrke Arbeidstilsynet.

Høringsfrist er 15. oktober.

Forslag om regulering av innleie av avløsere i jordbruket på høring

AID sendte 20. september på høring forslag til forslag til en særregulering av innleie til avløsning i jordbruket, se [her](#). Det vises til vedtatte endringer i arbeidsmiljølovens regler om inn- og utleie fra bemanningsforetak, og at avløsning til jordbruket reiser noen særskilte spørsmål.

Høringsfrist er 20. desember.

Rapport om sivilrettslig inndragning av utbytte fra straffbare handlinger på høring

En arbeidsgruppe har på oppdrag fra JD utarbeidet forslag til regler om sivilrettslig inndragning (inndragning med lavere beviskrav og løsere tilknytning til et straffbart forhold).

Sivilrettslig inndragning er ett av flere virkemidler regjeringen vil foreslå for å forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet, se St.meld. nr. 15 (2023-2024) "Felles verdier - felles ansvar", kapittel 13.

JD sendte 20. september rapporten fra arbeidsgruppen "Selvstendig inndragning av utbytte fra straffbare handlinger" på høring, se [her](#).

Høringsfrist er 15. november.

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Forslag til statsbudsjett

Regjeringen la 7. oktober frem forslag til statsbudsjett for 2025, se [her](#).

I JDs budsjettforslag, se [her](#), gis en tilstandsvurdering av kriminaliteten i Norge (punkt 1.6.2) og forslag til tiltak (punkt 1.6.3). I punktene gis blant annet nærmere informasjon om innsatsen mot **kriminelle nettverk**, der menneskehandel omhandles blant kriminalitetstypene nettverkene er involvert i. Det foreslås totalt en styrking av politiet på 600 millioner for å styrke arbeidet mot kriminelle nettverk, kriminelle gjengar og organisert kriminalitet.

Regjeringa foreslår videre totalt 405 millioner til forebygging av **barne- og ungdomskriminalitet**. Tiltakene skal målrettes mot områder og miljøer som har hatt kriminalitetsutfordringer over tid.

Se [her](#) for nærmere informasjon om fordeling av midlene i "Gjengpakke 2" mot ungdoms- og gjengkriminalitet.

Forslag til statsbudsjett forts.

Tilskuddsordningen på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet er av JD foreslått til i overkant av 39,2 millioner. I tillegg øremerkes et tilskudd på 5,6 millioner til Krisesentersekretariatet (ROSA og drift av nasjonal hjelpetelefon). I del 3 om FNs bærekraftsmål vises det til at regjeringen i juni 2024 besluttet at det skal utvikles en nasjonal strategi mot menneskehandel (delmål 16.2).

I Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag, se [her](#), Post 75 foreslås en videreføring av fjorårets bevilgning for tiltak i de regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) for å **øke kompetansen innen vold- og traumefeltet** i ulike deler av tjenesteapparatet, herunder nevnes menneskehandel og utnyttelse.

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Forslag til statsbudsjett forts.

I Arbeids- og inkluderingsdepartementets (AID) budsjettforslag, se [her](#), foreslås en styrking av innsatsen rettet mot utsatte bransjer, useriøsitet, sosial dumping og **arbeidslivskriminalitet**, gjennom ei satsing på 18 mill. kroner til Arbeidstilsynet og 2 mill. kroner i økt tilskudd til Fair Play Bygg Norge, se punkt 6.2. I punkt 6.2.3 gis nærmere informasjon om tiltakene. Herunder vises det til at regjeringen vil styrke bistanden til arbeidstakere som blir utnyttet og til ofre for tvangsarbeid eller menneskehandel.

AID foreslår også å styrke innsatsen mot **negativ sosial kontroll og æresrelatert vold** med 10,5 millioner, se punkt 2.2.2.

Nærmere om tilskudd til tiltak mot menneskehandel og prostitusjon

Merk at søknad om tilskudd skal sendes elektronisk til Justis- og beredskapsdepartementet innen 1. desember for tildelingsåret 2025.

Se "Forskrift om tilskudd til tiltak mot menneskehandel og prostitusjon" [her](#).

For informasjon om tildeling av tilskudd på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet i 2024, se [her](#).

Se også DFØs nettside [tilskudd.no](#) for oversikt over statlige tilskudd til frivillige organisasjoner [her](#).

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Styrket innsats mot kriminelle nettverk i politiet

Politidirektoratet har publisert to nyhetssaker om politiet styrkede innsats mot kriminelle nettverk. Se sak fra 5. juli [her](#) og 23. august [her](#).

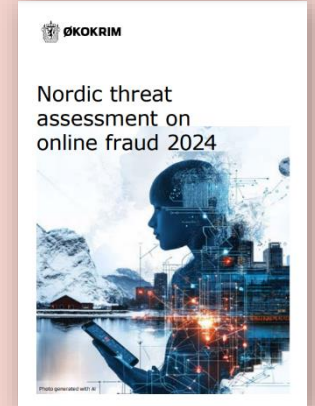
Sakene gjelder oppfølging av bevilgningen i *revidert* nasjonalbudsjett (RNB) vedtatt i juni, se [her](#) (omtalt i forrige nyhetsbrev). Blant tiltakene i RNB var økt innsats mot organisert kriminalitet, kriminelle gjenger og kriminelle nettverk med 300 millioner kroner i 2024, og en varig styrking på 600 millioner kroner i året fra 2025. Se også foil 7 i dette nyhetsbrevet om styrket innsats mot kriminelle nettverk i forslaget til statsbudsjett for 2025.

Rapporter fra politiet

Det ble i 2023 etablert et nordisk samarbeidsforum for bekjempelse av bedrageri, og de nordiske landene har produsert en felles trusselvurdering på digitale bedragerier i Norden som ble publisert i september, se "Nordic threat assessment on online fraud 2024" [her](#). Rapporten identifiserer modus og sårbarheter, og presenterer anbefalinger til hvordan man kan møte bedrageritrusselen på en bedre og mer effektiv måte.

Kripos publiserte i juni rapporten "Æresdrap i Norge 2000-2022", se [her](#). Rapporten er et strategisk etterretningsprodukt. Den beskriver viktige funn knyttet til 24 potensielle æresdrap og gir grunnlag for å identifisere og forebygge æresdrap i fremtiden.

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Konfliktrådets nasjonale konferanse om å forebygge vold i nære relasjoner

På oppdrag fra JD, arrangerte Konfliktrådet 12. september sin årlige konferanse om å forebygge vold i nære relasjoner. Tema for konferansen var forebygging av partnerdrap og partnervold.

For mer informasjon og opptak av konferansen, se [her](#).

Rapport fra NKVTS om vold og krenkelser i unges nære relasjoner

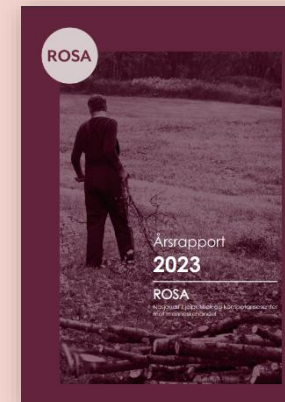
NKVTS publiserte i august forskningsstudien "Nesten innafor": Seksuell vold og krenkelser i unges nære relasjoner", Rapport nr. 3 2024, se [her](#) og artikkel om studien [her](#). Studien undersøker erfaringene til unge som har blitt utsatt for seksuell vold, og unge som har utsatt noen for seksuell vold. I artikkelen finner du også opptak av en debatt om funn i rapporten under Arendalsuka 2024.

Årsrapport fra ROSA

Krisesentersekretariatet ved ROSA publiserte i juli sin årsrapport for 2023, se [her](#).

ROSA drifter den nasjonale hjelpetelefonen for ofre for menneskehandel 22 33 11 60. ROSA koordinerer også trygge oppholdssteder til antatte menneskehandelsutsatte over 18 år, gjennom krisesentrene. Trygg bolig og oppfølging tilbys også i samarbeid med andre aktører. Se [rosanorge.no](#) for mer informasjon.

Rapport fra Pro sentret

Pro Sentret publiserte i september rapporten "Sexarbeid og psykisk (u)helse", se [her](#). Rapporten belyser ulike barrierer for god psykisk helse blant sexarbeidere i Norge, med fokus på hjelpeapparatets rolle.

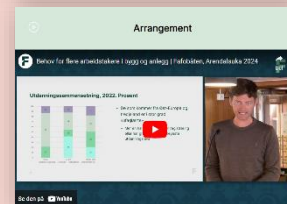

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Forskningsrapporter/-seminarer fra Fafo

Fafo publiserte i august rapporten "Arbeidstakere i bygge- og anleggsnæringen i 2015 og 2022", Fafo-rapport 2024:35, se [her](#). I rapporten blir det blant annet gjort framskrivninger av arbeidskraftbehovet fram til 2040.

I lenken finner du også opptak av en debatt under Arendalsuka 2024 om funn i rapporten, blant annet om en usikker tilgang av arbeidskraft fra EU-land i Øst-Europa.

Forskningsrapporter/-seminarer fra Fafo

Fafo publiserte i september rapporten "Better enforcement through improved Nordic-Baltic cooperation", Faforeport 2024:38, se [her](#). Tema er håndheving av regelverk for utstasjonerte arbeidstakere.

Fafo har samarbeidet med arbeidstilsynene i Norge, Danmark, Island, Latvia, Estland, Litauen og Finland for å identifisere beste praksis og bidra i arbeidet med å forbedre transnasjonalt samarbeid om håndhevingen. Samarbeidsprosjektet er finansiert av Det europeiske sosialfond pluss (ESF+).

Dette er sluttrapporten fra prosjektet. Fafo har publisert flere rapporter mv. som del av prosjektet, se [her](#).

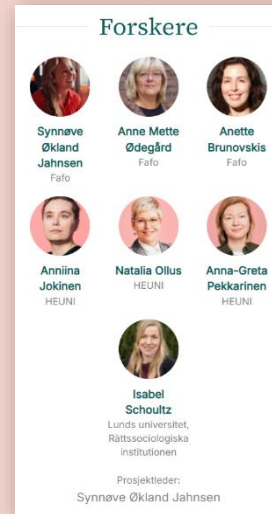

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Nytt nordisk forskningsprosjekt om a-krim og utnyttelse

Fafo-forskere deltar i et nordisk samarbeidsprosjekt om a-krim og utnyttelse. Se [her](#) for mer informasjon om prosjektet "Samordnede tilnærminger til arbeidslivskriminalitet og utnyttelse: Kunnskapsoverføring, utveksling og oversettelse i nordisk kontekst (INTEGRATE)".

Forskere fra Finland, Norge og Sverige skal belyse praktiske anbefalinger og innovative løsninger rettet mot arbeidsrelatert kriminalitet og forbedring av arbeidsmiljøer, med særlig vekt på bekjempelse av arbeidsutnyttelse. Prosjektleder er Fafo-forsker Synnøve Økland Jahnsen. Oppdragsgiver for prosjektet er Nordisk Ministerråd. Prosjektperioden er fra september 2024 til desember 2025.

Arrangementer under Arendalsuka der menneskehandel var tema

ARENDA SUKA

Arbeidstakerorganisasjon Parat arrangerte samtalen "Tverrfaglighet i møte med menneskehandel", se informasjon [her](#) og opptak [her](#). Deltakerne diskuterte hvordan luftfart, reiseliv, politi, sikkerhetsbransje og store deler av offentlig sektor kan samarbeide for å oppdage mennesker når de står i fare for å bli utnyttet. I panelet deltok representanter fra Parat kabin, Norse, Luftfartstilsynet, Pilotforbundet i Parat, og Norges Plotlederlag,

LO og Kvinnefronten arrangerte seminaret "Kampen mot menneskehandel: For frihet og mot prostitusjon", se [her](#) (ikke opptak). I panelet deltok representanter fra CATW (Coalition against trafficking in women), LO, ROSA og politiet.

Frelsesarmeen arrangerte debatten "Velkommen til velferdsstaten - Du er nr. 5678 i køen", se [her](#) (ikke opptak). I panelet deltok representanter fra Frelsesarmeen og ulike politiske partier.

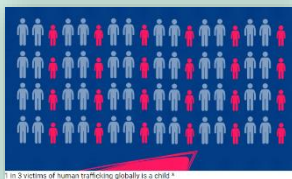
Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

UNODC

I anledning FNs verdensdag mot menneskehandel 30. juli, markerte United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) og EUs anti-trafficking-kordinator et felles kampanjebudskap om fornyet innsats for å bekjempe menneskehandel med barn: "Leave No Child Behind in the Fight Against Human Trafficking," se [her](#) og [her](#). UNODC påpeker blant annet følgende:

I løpet av de siste 15 årene har andelen identifiserte ofre for menneskehandel som er barn, blitt tredoblet, og antallet gutter blant dem har femdoblet seg. I regioner som Afrika sør for Sahara, Nord-Afrika, Latin-Amerika og Karibia utgjør barn mellom 60 og 73 prosent av de identifiserte ofrene for menneskehandel. Globalt utgjør barn 35 prosent av alle registrerte ofre for menneskehandel, hvorav jenter representerer 18 prosent og gutter 17 prosent.

Barn som er ofre for menneskehandel, har langt større risiko for å bli utsatt for vold sammenlignet med voksne. Ofrene blir utnyttet til tvangsarbeid, kriminalitet, tiggeri, utnyttende adopsjon, tvangsekteskap eller seksuelle overgrep.

UNODC forts.

UNODC har publisert to "Explainers": "Explainer: Understanding Child Trafficking", se [her](#).

"Explainer: Understanding Human Trafficking for Organ Removal", se [her](#).

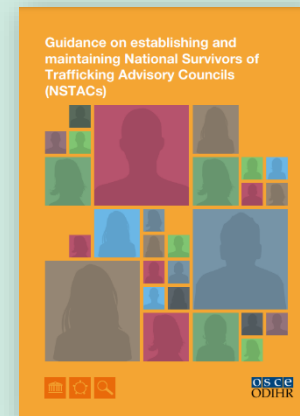
OSSE

Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE) v/ Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) publiserte i juli rapporten "Guidance on establishing and maintaining National Survivors of Trafficking Advisory Councils (NSTACs)", se [her](#).

Her gis anbefalinger om hvordan medlemsstatene kan etablere og strukturere nasjonale rådgivende råd for overlevende av menneskehandel.

Se også nyhetssak "Integrating the experiences of survivors is vital to fighting human trafficking effectively" [her](#), fra Warsaw Human Dimension Conference.

Rapporten ble publisert på FNs verdensdag mot menneskehandel, se [her](#) for OSSEs budskap ved markering av dagen.

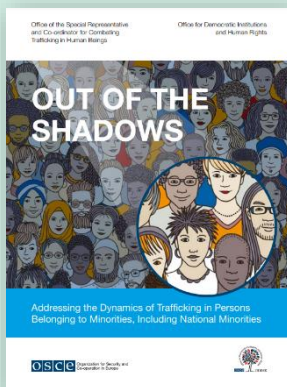

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

OSSE forts.

OSSEs spesialrepresentant mot menneskehandel publiserte i samarbeid med ODIHR i september rapporten "Out of the Shadows: Addressing the Dynamics of Trafficking in Persons Belonging to Minorities, including National Minorities", se [her](#). Rapporten belyser de økte risikoene for menneskehandel som personer som tilhører minoriteter, inkludert nasjonale minoriteter, står overfor, se nyhetssak [her](#).

I samarbeid med Europarådet, arrangerte OSSE i september det årlige møtet med nasjonale koordinatører mot menneskehandel og rapportører i Wien, se [her](#) og [her](#). Mer enn 170 representanter fra over 60 land fra Europarådets og OSSEs regioner, var samlet. Jan Austad fra JD deltok fra Norge. Temaer var blant annet tiltak for økt politisk vilje, institusjonelle og lovgivningsmessige initiativer, kompetansebygging, beskyttelse av særlig sårbare ofre, straffeforfølgelse, tilgang til rettsmidler og det å involvere overlevende av menneskehandel i politikk og praksis.

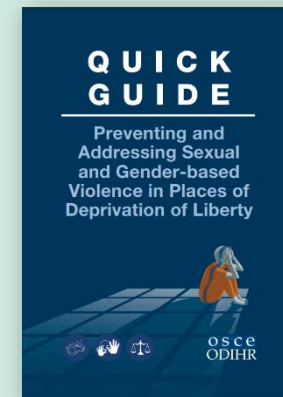

OSSE forts.

OSSE publiserte i september veilederen "Quick Guide on Preventing and Addressing Sexual and Gender-Based Violence in Places of Deprivation of Liberty", se [her](#). Veilederen foreslår ulike sikkerhetstiltak for å forebygge og håndtere seksuell og kjønnsbasert vold i kriminalomsorgen. Målgrupper er ansatte i politiet og kriminalomsorgen. Veiledningen er basert på en tidligere publikasjon fra ODIHR.

GRETA

Europarådets ekspertgruppe Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings (GRETA) oppfordret i anledning FNS verdensdag mot menneskehandel 30. juli til en styrket innsats på å for å redusere barns sårbarhet for menneskehandel, gi spesialisert hjelp til barn som er ofre og få slutt på straffefriheten for menneskehandlere, se [her](#). Markeringen ble gjort i samarbeid med Inter-Agency Coordination Group against Trafficking in Human Beings (ICAT), med utgangspunkt i "Call for accelerated action by 2025 to prevent and end child trafficking", se [her](#).

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

GRETA forts.

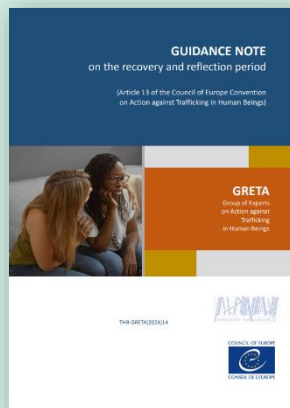
GRETA publiserte i juli en veilederen "Guidance note on the recovery and reflection period", se [her](#).

GRETA lanserte i juli 2023 fjerde evalueringsrunde av Europaråds-konvensjonen om tiltak mot menneskehandel, med tematisk fokus på å adressere sårbarheter for menneskehandel, se [her](#).

GRETA skriver:

"...the fourth evaluation round of the Convention focus on vulnerabilities to human trafficking and measures taken by States Parties to prevent them, detect and support vulnerable victims, and punish the offenders. This includes a focus on the use of information and communication technology, which brings structural changes to the way offenders operate and exacerbates existing vulnerabilities."

Det fjerde evalueringen av Norge er igangsatt ved anmodning om skriftlig svar på spørreskjema med frist 28. oktober og forventet evalueringsbesøk våren 2025, se evalueringer av Norge [her](#).

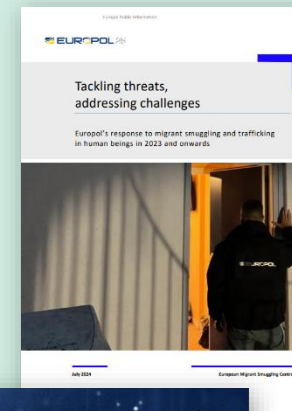

Europol

Europol's European Migrant Smuggling Centre (EMSC) publiserte i juli rapporten "Tackling threats, addressing challenges. Europol's response to migrant smuggling and trafficking in human beings in 2023 and onwards", se [her](#). Se også nyhetssak om rapporten [her](#).

Europol publiserte i juli "Internet Organised Crime Threat Assessment (IOCTA) 2024", se [her](#). Rapporten belyser trender innen kriminalitetsområder som dataangrep, seksuell utnyttelse av barn, og svindelordninger på nett og med betalingstjenester.

Europol publiserte i oktober "EMPACT 2023 Results Factsheets", se [her](#). Samarbeidsplattformen Empact (European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats) har blant annet prosjekter knyttet til menneskehandel.

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

Frontex

Frontex publiserte i september "Frontex Releases Strategic Risk Analysis 2024", se [her](#).

Risikoanalysen fra Det europeiske grense- og kystvaktbyrået gir en analyse av risikoer som vil forme fremtidens grenser, inkludert migrasjon, grenseoverskridende kriminalitet (blant annet menneskehandel), terrorisme og hybride trusler. Den understreker behovet for en proaktiv og tilpasningsdyktig tilnærming til grenseforvaltning, basert på etterretningsbasert politiarbeid, internasjonalt samarbeid og teknologisk innovasjon.

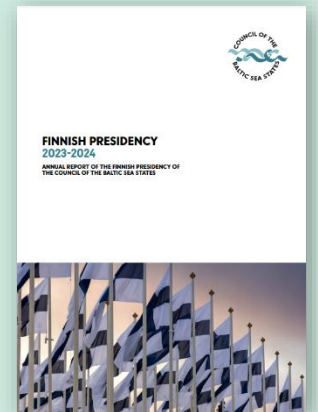
Østersjørådet (CBSS)

I juli overtok Estland formannskapet i The Council of the Baltic Sea States (CBSS) for 2024/2025, se [her](#).

CBSS har publisert årsrapporten for det finske formannskapet 2023-2024, se [her](#). Her gis blant annet oversikt over aktiviteter i arbeidsgruppen Task Force against Trafficking in Human Beings.

Det estiske formannskapet arrangerte 11.-12. september i Tallin konferansen "Prevention of trafficking of human beings in the Baltic Sea, Eastern Europe and Central Asian regions".

Arbeidsgruppen Task Force against Trafficking in Human Beings gjennomførte et påfølgende møte 13. september. KOM deltar sammen med JD i arbeidsgruppen. Neste møte i arbeidsgruppen blir 28.-29. november i Tallin. Møtet blir arrangert i samarbeid med CBSS sin arbeidsgruppe Expert Group on Children at Risk. For løpende informasjon om arbeidsgruppens aktiviteter, se [her](#).

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

Østersjørådet (CBSS) forts.

CBSS har som del av prosjektet om utnyttelse til seksuelle formål, [PEX-BSR](#), igangsatt arbeid med å utvikle en etterforskningsprotokoll om menneskehandel for Østersjøregionen og Ukraina. Målet er å styrke grenseoverskridende samarbeid, formalisere etterforskningsprosedyrer og adressere juridiske og operasjonelle hindringer. Det ble 18.-19. september arrangert en workshop i Stockholm, der 35 etterforskere deltok fra politimyndigheter i regionen (Danmark, Litauen, Norge, Polen og Sverige), Ukraina, Europol og Frontex, se [her](#).

CBSS, i samarbeid med organisasjonen Child Circle, publiserte i september veilederen "Creating a Cycle of Protection. Guiding Principles and Key Considerations for Developing Comprehensive, Child-centred Cooperation to Identify, Support and Assist Trafficked Children", se [her](#). Veilederen gir praktiske anbefalinger for å styrke identifisering av og bistand til barn utsatt for menneskehandel.

Østersjørådet (CBSS) forts

CBSS har i samarbeid med Jämställdhetsmyndigheten publisert en oppdatert utgave av forskningsrapporten "Människohandel och människoexploatering på den svenska arbetsmarknaden. En uppföljning", se [her](#). Rapporten belyser hvordan lovgivningen rundt menneskeutnyttelse og menneskehandel for tvangsarbeid har blitt anvendt i domstolene. Rapporten viser at det er en kompleks kriminalitet å etterforske, og at få saker fører til tiltale. Domstolene mangler også i stor grad erfaring med å tolke og anvende lovgivningen, noe som kan føre til feilaktig rettsanvendelse.

Sverige

Nationella samordningen mot prostitution och människohandel (NSPM) i Jämställdhetsmyndigheten har i oppdrag å styrke arbeidet mot seksuell utnyttelse av barn, prostitusjon og menneskehandel, se nspm.jamstalldhetsmyndigheten.se.

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

Sverige forts.

NSPM har publisert en artikkel om at Sverige 11. juli fikk en ny tingrettsdom om grov menneskeutnyttelse i bærindustrien, se [her](#) og [her](#) for nærmere informasjon om dommen. Dette er den tredje dommen om menneskeutnyttelse for tvangsarbeid, eller for arbeid under åpenbart urimelige forhold, siden lovbruddet ble innført i Sverige i 2018. En større gruppe arbeidere fra Thailand var blitt utnyttet til å plukke bær i skogene rundt Åsele. De skal ha blitt fratatt passene sine og jobbet lange arbeidsdager, spist slakterester og blitt tvunget til å sove i skogen. Flere av de utsatte arbeiderne har senere returnert til Thailand med gjeld. To bærbedriftseiere ble dømt til fengsel i 2 år og 6 måneder. Dommen er anket.

NSPM arrangerer 18. oktober nasjonal konferanse om menneskehandel: "Från ord till handling", se [her](#).

Danmark

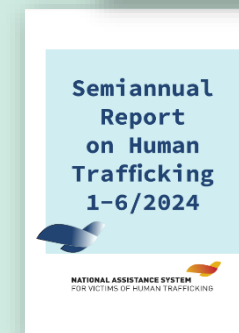
Center mod Menneskehandel (CMM) publiserte i mai tall og statistikk for første halvår 2024, se [her](#). For andre verktøy og publikasjoner, se CMMs nettside [her](#).

Social- og Boligstyrelsen publiserte i september rapporten "Erfaringsopsamling: Exitpakke til mennesker i prostitusjon 2020-2023", se [her](#).

Social- og Boligstyrelsen publiserte i september to rapporter om barne- og ungdomskriminalitet: "Vidensgrundlag: Børn og unge med alvorlige kriminalitetsproblematikker", se [her](#), og "Anbefalinger og oversigt over forløb - Børn og unge med alvorlige kriminalitetsproblematikker", se [her](#).

Finland

The National Assistance System for Victims of Human Trafficking (NAS) i Finland publiserte i juli halvårsrapport for 2024 for det finske bistands-systemet, se [her](#).

Verdt å merke seg - Kommende arrangementer

RVTS Øst

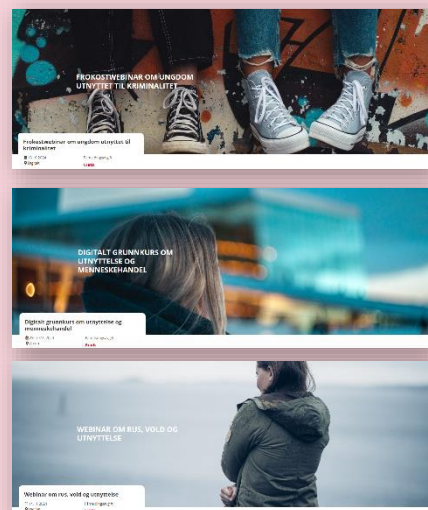
RVTS Øst arrangerer flere digitale seminarer i høst:

Frokostwebinar "Ungdom utnyttet til kriminalitet" 18. oktober, se [her](#).

Digitalt grunnkurs "Utnyttelse og menneskehandel" 29.-30. oktober, se [her](#).

Webinar "Rus, vold og utnyttelse" 14. november, se [her](#).

RVTS Øst arrangerer også flere kurs om vold i nære relasjoner, æresrelatert vold, traumer mv, se oversikt på kurssidene [her](#).

Pro Sentret

Pro sentret arrangerer hhv. 10. og 31. oktober kunnskap- og kompetansehevende temadag "Taushet & tabu", se [her](#). Unges erfaringer med og perspektiver på salg og bytte av sex, meldeplikt og stigma står på programmet. Temadagen retter seg mot alle profesjonsgrupper i skole, forebyggingsfeltet, barnevernet og helse- og omsorgssektoren som jobber med unge.

Fafo Østforum

Fafo Østforum arrangerer 17. oktober seminaret "Internasjonal flyt - nasjonal håndheving", se [her](#). Seminaret tar utgangspunkt i ny rapport om håndhevingspraksis og samarbeid mellom de nasjonale tilsynene på tvers av landegrenser i Norden og Baltikum. Det er mulig med digital deltakelse.

Buudir

Buudir arrangerer 24. oktober jubileumskonferanse for Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold, se [her](#). Det er mulig med digital deltakelse.

NKVTS og NOVA

NKVTS arrangerer 25. oktober frokostseminar om rapporten "Nesten innafor: Seksuell vold og krenkelser i unges nære relasjoner", se [her](#).

NKVTS og NOVA arrangerer 1. november "Istanbulkonferansen: Hvordan forstår vi volden, og hva gjør vi med den?", se [her](#). Det er mulig med digital deltakelse.

Koordineringsenheten mot menneskehandel (KOM) er et av tiltakene i myndighetenes arbeid mot menneskehandel, med en overordnet funksjon å være pådriver for tverretattlig og tverrfaglig samarbeid. KOM er administrativt underlagt Politidirektoratet og har et eget mandat fra Justis- og beredskapsdepartementet.

KOM skal

- være et virkemiddel for samordning mellom myndigheter og organisasjoner.
- bistå med metoder for identifisering og mobilisering av bistand og beskyttelse til ofre.
- bidra med tverrfaglig informasjonsutveksling og kompetanseheving
- KOM skal ikke ha en operativ rolle i enkeltsaker

Nyhetsbrevet inngår som del av oppdraget i mandatet om å bidra til tverrfaglig informasjonsutveksling og kompetanseheving innen feltet menneskehandel.

Du finner rapporter og verktøy fra KOM på politiet.no/menneskehandel.

KOMs kontaktliste

KOM sender jevnlig ut informasjon til alle som står på vår kontaktliste (nyhetsbrev, oversikt over rettsavgjørelser, KOM-rapport mv.).

Dersom du ønsker å stå på kontaktlisten, kan du sende e-post til KOM.pod@politiet.no.